Merkel-vârî Covid – 19 Krizi Liderliği

Son dönemde sosyal medyada ve üye olduğum çeşitli gruplarda "keşke bizim de bir Merkel'imiz olsa" türünde söylemler çokça görmeye başlayınca, naçizane birkaç kelâm edemeden duramadım.

Liderler sonuçlarla değerlendirilirler. Dünyadaki diğer örnekleriyle karşılaştırıldığında, bu krizde gerçekten de en iyi liderlik ve liderlik iletişimi örneğini gösterdi Angela Merkel. Nitekim Almanya'daki Covid-19 (+) çıkan ve kaybedilen insan sayısı oranın en düşük olması da bunun bir sonucu (27 Mart 2020 saat 16.30 itibarıyla Covid-19 (+) sayısı 47.373, ölen insan sayısı 285. Oran %0,6).

ÜLKE
Toplam Covid - 19 Pozitif Sayısı
Ölen İnsan Sayısı
Pozitif/Ölüm Oranı
Toplam Nüfus (Wikipedia)
USA
85.755
1.304
1,52%
330.447.919
Çin
81.340
3.292
4,05%
1.414.548.510
İtalya
80.589
8.215
10,19%
60.890.120
İspanya
64.059
4.858
7,58%
46.733.038
Almanya
47.373
285
0,60%
83.517.045
İran
32.332
2.378
7,35%
82.913.906

Merdivenköy Mah. Dikyol Sok. No.2 Business
İstanbul Plaza B Blok İç Kapı No:179 Kadıköy /
İSTANBUL (34732)
0212.573 04 11

poet@poet.com.tr
www.poet.com.tr

Fransa
29.155
1.696
5,82%
67.372.000
İsviçre
12.311
207
1,68%
8.508.904
İngiltere
11.658
578
4,96%
67.783.198
Güney Kore
9.332
139
1,49%
50.219.660
Hollanda
8.603
546
6,35%
17.302.923
Avusturya
7.393
58
0,78%
8.900.230
Belçika
7.284
289
3,97%
11.449.656
Portekiz
4.268
76
1,78%
10.291.027
Kanada
4.043
39
0,96%
35.141.542

Norveç
3.677
16
0,44%
5.323.933
Türkiye
3.629
75
2,07%
83.154.997

Peki bir liderin, böylesi bir krizde nasıl bir iletişim kurması gerekir?
Aslında çok sayıda madde sıralanabilir ama ben en önemli gördüklerimi 5 maddede topladım:

1. "İnsan Odaklı" Olmak, Değer Vermek, İçtenlik ve Samimiyet: Bu kriz doğrudan insanların sağlığını, can güvenliğini ilgilendiren bir konu. İnsanlar korkuyor, endişeli, kaygılı. İnsana ve duygularına değer vermeyen, anlamayan, anladığını hissettirmeyen, onların korku, endişe ve kaygılarını giderecek bir yaklaşım sergilemeyen bir liderin insanlarla bağ kurması ve onları etkilemesi mümkün değil elbette. Bu nedenle liderin, hitap ettiği insanlara değer vermesi, onların duygularını anlaması ve bunu sesindeki tonlamalar, vurgular, beden diliyle verdiği içten ve samimi duygularla hissettirmesi çok önemli. Çünkü karşımızdakiler insan ve insan olduklarının hissettirilmesini bekliyorlar. Ve bu, sıradan bir günde, sıradan bir toplantıda yapılan konuşmalar gibi, önündeki kağıtlardan ya da ekrandan, donuk ve duygusuz bir yüz ifadesiyle okunan metinlerle başarılamaz.

2. Güven Vermek: Biz insanların hayatta kalmaya yönelik nefes alma, yeme, içme gibi ihtiyaçlarımızın hemen ardından geliyor "güven ihtiyacı"mız; güvenli bir yerde barınma, kendini güvende hissetme, iş güvencesi, başkalarına güvenme, güvenilme. Güvenmediğimiz insanlarla yola çıkmayız, hangi amaç için olursa olsun onların arkasından yürümeyiz. Çıkmak zorunda kalsak da huzursuz, kaygılı oluruz. O zaman bir liderin kriz dönemlerinde, her zamankinden daha çok güven veren, insanların güvenini kazanacak, bugün ve gelecek kaygılarını gidererek kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak; bunu yaparken de sadece toplumun bir kesiminin ihtiyaçlarını değil, tüm paydaşlarının ihtiyaçlarını karşılayacak, somut, açık ve net mesajlar ve vaatler vermesi ve tabii bu vaatlerini yerine getirmesi gerekli.

3. Açıklık, Şeffaflık: Açık iletişimin ve şeffaf bilgi paylaşımının olmadığı yerde mutlaka dedikodu çıkar, kulaktan dolma bilgiler yayılır. Çünkü belirsizlik ve bilgi eksikliği insanda güvensizlik, huzursuzluk yaratır. Bu nedenle insanlar aldıkları bilgiye güvenmek ister. Bu da ancak her zamankinden daha çok, daha sık ama aynı zamanda daha açık ve şeffaf bilgi paylaşımı ile mümkün. Elbette insanları paniğe sevk etmemek için devlet kanalıyla paylaşılan olumsuz bilgilerde biraz kısıtlama olur; daha önce yaşadığımız deprem ve diğer doğal afetlerde olduğu gibi. Ama gerçek sayılarla, paylaşılan sayılar arasındaki fark çok büyük olduğu anlaşıldığında bu, insanlarda daha büyük paniğe ve güvensizliğe yol açar.

4. Kötü Haberden Kaçmamak: Karşılaştıkları sorunların üstesinden gelemeyeceği endişesinde olan yöneticiler genellikle kötü haberlerden kaçar; çünkü karşılaştıkları problemle nasıl başa çıkabileceklerini, bunun için bilgi ve deneyimlerinin yeterli olup olmadığından emin değillerdir. Bu nedenle kendi konfor alanlarından çıkmak istemez, problemin üstünü de mümkün olduğunda örtmek isterler. Ama özellikle kriz dönemlerinde, hele bir de Covid-19 gibi bir krizde, kötü haberden kaçmak, saklanmak, üstünü örtmek pek mümkün görünmüyor. Aksine problemi tüm boyutlarıyla açık ve net bir şekilde görmek ve herkese de

açıkça durumun ciddiyetini göstermek, ama bunu yaparken karamsarlığa yöneltmek yerine, liderin devletin tüm kaynaklarını işe koşarak mücadele edileceğini, zaman zaman zorlanılacağını ama üstesinden gelineceğini de ifade etmesi gerekir. Bu süreçte dayanışmanın ne kadar önemli olduğunu ve halkının desteğine de ihtiyaç duyduğunu ve özellikle onlardan tam olarak ne yapmalarını beklediğini açık, net, somut ifadelerle belirtmesi, ardından da bu desteği vereceklerine inancının tam olduğunu dile getirmesi, problemle mücadelede herkesin bilinçli ve gönüllülükle katılımını sağlamada en iyi yollardan biridir.

5. Birlik ve Dayanışma Ruhu, İnsanların Katkılarına Değer Vermek, Takdir Etmek: Bir lider, ne kadar üstün liderlik özelliklerine, yeteneklere, bilgi ve deneyime sahip olursa olsun, hiçbir başarıyı tek başına kazanamaz. Bu krizle mücadelede de en önde savaşan sağlık çalışanlarından, onların ve toplumun sağlık, gıda, tıbbi malzeme, hijyen, ulaşım v.b. ihtiyaçlarını karşılayan her oyuncunun katkısını görmeli, gördüğünü, toplum için ne kadar değerli olduğunu ve takdir ettiğini, ama sadece laf olsun diye değil, gerçekten içtenlikle ifade etmeli. Çünkü liderlerin unutmaması gereken en önemli şeylerden birisi: Hiç kimse kendi kendinin lideri değildir; lider, liderlik ettiği topluluk varsa liderdir.

Aslında kriz döneminde değil ama krizden önce yapılması gerekenler açısından çok önemli bir madde daha eklemek isterim: **Öngörülü olmak ve krize hazırlık.** Nitekim Merkel ve Almanya'nın bu krizden en az kayıpla çıkmasındaki en önemli faktörlerden biri de birkaç yıl önce kendilerine sunulan dünya çapında bir pandeminin olacağını öngören araştırma raporları. Bu raporları dikkate alarak zaten son birkaç yıldır sağlık sistemlerini böyle bir pandemiye yönelik güçlendirmişlerdi.

Merkel'in ikinci kez ekran karşısına çıktığında yaptığı konuşmada, bahsettiğim her maddeyi etkili bir biçimde sergilemesinden etkilenmiştim. Bu yüzden konuşmayı örnek olsun diye paylaşmak istedim :)

Ayşe Demirbaş